

Kirjastojen aukioloaikamuutokset (Jynkän, Nilsian, Karttulan ja Neulamäen lähikirjastot)

Kirjastotoimenjohtaja Päivi Savinainen Kirjaston talous-, hallinto- ja kehitysyksikkö

Johdanto

Kirjastojen aukioloaikamuutokset koskevat Jynkän, Nilsian ja Karttulan lähikirjastojen osalta omatoimiaukioloaikoja. Jynkän lähikirjaston omatoimiaikoja on tarpeen muuttaa hieman sunnuntai- ja aattoiltojen ja pyhäpäivien iltojen osalta pikaisesti. Nilsian lähikirjaston omatoimiratkaisu otetaan käyttöön tämänhetkisten suunnitelmien mukaan 2.5.2018 ja Karttulan 1.10.2018, mutta näistä on hyvä tiedotuksellisista ja markkinoinnillisista syistä päättää jätetty. Nilsian lähikirjasto avataan peruskorjauksen jälkeen 3.4.2018 ja Karttulan lähikirjasto uudessa lähipalvelukeskuksessa 13.8.2018.

Neulamäen lähikirjasto ei ole laajennetun aukioloajan kirjasto ja sillä ei ole omatoimiaikaa erikseen, vaan kirjasto on avoinna ainoastaan henkilökunnan ollessa paikalla. Neulamäen lähikirjasto avattiin tilan peruskorjauksen jälkeen asukastuvan kanssa yhteisissä tiloissa 18.9.2017. Neulamäen lähikirjaston aukioloaikamuutostarve johtuu sen yhteistyöstä samaan tilaan siirretyn asukastuvan kanssa.

Jynkän, Karttulan ja Nilsian lähikirjastojen osalta Kuopion kaupunginkirjasto toteutti Aluehallintoviraston rahoituksella hankkeen ”Kirjasto lähipalvelukeskuksen ytimessä”, jossa osallistettiin yhteistyökumppaneita ja muita kuntalaisia muotoilemaan kirjastopalveluja näihin kirjastoihin. Vaikka muotoilu keskittyi etenkin Jynkän lähikirjaston osalta sisältöpalveluiden muotoiluun (mm. mediakasvatustuntien sisällöt eri ikäryhmille, eri toimintamuodot), niin yksi muotoilun kohde (erityisesti Nilsian ja Karttulan lähikirjastojen osalta) oli myös näiden kirjastojen omatoimiaukioloajat ja henkilökunnan läsnäoloajat. Hankeraportissa esille tulleet kuntalaisten tarpeet ja toiveet on huomioitu omatoimiaukioloaikoja suunniteltaessa. Hankeraportti on liitteenä.

Kuopion kaupunginkirjaston toimipisteiden (pääkirjasto ja 13 lähikirjastoa) aukioloaikoja aloitetaan kokonaisuudessaan tarkastelemaan tämän vuoden aikana laajemminkin ja asiakkaita tullaan osallistamaan aukioloaikojen suunnitteluun. Tässä yhteydessä tullaan tarkastelemaan tarkemmin henkilökunnan läsnäoloaikojen tarvetta ja vielä kerran omatoimiaukioloaikojen tarvetta ja toimivuutta sekä yleisesti kirjaston toimipisteiden aukioloaikoja.

Jynkän lähikirjaston omatoimiajan supistaminen sunnuntaiden ja aatto- ja pyhäpäivien osalta

Jynkän lähikirjasto avattiin uudessa Jynkän lähipalvelukeskuksessa 7.8.2017 ja omatoimiratkaisu siinä otettiin käyttöön 28.8.2017 siten, että Jynkän lähikirjastoon on päässyt asioimaan kirjastokortin ja pin-koodin avulla su-to klo 7-21 ja pe-la klo 7-18. Jynkän kirjaston henkilökunta (lähikirjastonjohtaja ja 2 kirjastovirkailijaa) on ollut asiakaspalvelumiehityksessä aiempien aukioloaikojen mukaisesti ma, ke, to klo 13-19 ja ti, pe klo 10-16 ja muuna työaikana te-

21.02.2018

16 §

kemässä mediakasvatus- ja opetus- ja ohjaustyötä, kokoelmatyötä, järjestelyä, suunnittelua ja muuta kirjastoammattillista työtä sekä osallistumassa mm. pääkirjastolla järjestettäviin yhteisiin kokouksiin ja koulutuksiin. Lisäksi Jynkän ja Pyörön lähikirjastot toimivat yhdessä eteläisenä lähikirjastokokonaisuutena siten, että näiden kirjastojen henkilökunta toimii yhdessä suunnittelujen työ- ja lomalistojen mukaisesti. Pyörön lähikirjastossa työskentelee lähikirjastonjohtaja ja 3 kirjastovirkailijaa.

Jynkän lähikirjastossa on havaittu omatoimiaikana sunnuntai- ja aattoiltaisina ja pyhäpäivien iltoina häiriöitä. Tästä on saatu myös asiakaspalautetta. Tämän vuoksi omatoimiaukioloaika katsotaan tarpeelliseksi rajata sunnuntaiden ja aatto- ja pyhäpäivien osalta perjantain ja lauantain tavoin klo 7-18 (aiemmin klo 7-21). Jynkän lähikirjasto olisi siis jatkossa avoinna ma-to klo 7-21 ja pe-su sekä aatto- ja pyhäpäivinä klo 7-18, omatoimisena ne ajat jolloin henkilökunta ei ole paikalla. Vaikka asiakkailta on vastuu omasta käyttäytymisestäään, niin kirjaston lähtökohtana on tarjota turvalliset ja miellyttävät kirjastokäynnit kaikille asiakkaille.

Kirjasto lähipalvelukeskuksen ytimessä hankkeessa (liitteenä) toteutettiin Jynkän vanhassa kirjastossa asiakaskysely seinäjulisteiden ja postit –lappujen avulla. Siinä toivottiin aukioloaikojen suhteen joustavuutta, mm. viikonloppuja iltanaukioloaikoja (s. 4). Nämä toteutuvat pitkien omatoimiaukioloaikojen keinoin niiden pienestä supistamisesta huolimatta.

Nilsin lähikirjaston omatoimiaukioloaika

Nilsin lähikirjasto avataan peruskorjauksen jälkeen 3.4.2018 aiempien aukioloaikojen mukaisesti ma, to klo 10–19 ja ti, ke, pe klo 10–16. Nilsin kirjastossa työskentelee lähikirjastonjohtaja ja kaksi kirjastovirkailijaa. Nilsin lähikirjastonjohtaja johtaa myös Riistaveden lähikirjastoa, jossa työskentelee yksi kirjastovirkailija.

Kuntalaisille tehtiin osallistamiskysely tulevan Nilsin lähikirjaston omatoimisista aukioloajoista ja henkilökunnan läsnäoloajoista ”Kirjasto lähipalvelukeskuksen ytimessä” –hankkeen yhteydessä sekä paperisena että sähköisenä. Kyselyyn tuli Nilsin lähikirjaston osalta 188 vastausta (liite 1, s. 3-4 ja liitteen liite 2). Omatoimisesti kirjaston toivottiin olevan auki arkiaamuisin (27 %), arki-iltaisina (60 %), lauantaisin (75 %) ja sunnuntaisin (36 %). Suurin osa toivoi henkilökunnan olevan paikalla arkisin päiväaikaan (86 %) ja melko suuri osa toivoi henkilökunnan olevan paikalla myös iltana (36%). Lauantaina henkilökunnan läsnäoloa toivoi 25 % vastaajista.

Asiakkaiden toiveet pitkistä aukioloajoista huomioidaan esittämällä Nilsin lähikirjastolle samoja omatoimiaukioloaikoja kuin Jynkän lähikirjastolle. Omatoimiratkaisu on suunniteltu otettavaksi käyttöön 2.5.2018 siten, että Nilsin lähikirjasto olisi avoinna Jynkän lähikirjaston tavoin ma-to klo 7-21 ja pe-su sekä aatto- ja juhlapäivinä klo 7-18, omatoimisena ne ajat jolloin henkilökunta ei ole paikalla. Nilsin lähikirjaston henkilökunta olisi paikalla entisten aukioloaikojen mukaisesti (ma, to klo 10–19, ti, ke, pe klo 10-16) ja muuna työaikana tekemässä mediakasvatus- ja opetus- ja ohjaustyötä, kokoelmatyötä, järjestelyä, suunnittelua ja muuta kirjastoammattillista työtä sekä osallistumassa pääkirjastolla yhteisiin kokouksiin ja koulutuksiin. Henkilökunnan läsnäoloa toivottiin eniten juuri arkisin päiväaikaan ja toiseksi eniten arkisin iltana. Lauantaille tuli myös toiveita henkilökunnan läsnäolosta, mutta sitä on vaikea järjestää nykyisen henkilökuntamäärän turvin. Nilsin lähikir-

21.02.2018

16 §

jastossa työskentelee lähikirjastonjohtajan lisäksi vain 2 kirjastovirkailijaa, joten lisää läsnäoloaikaa on vaikea järjestää.

Karttulan lähikirjaston omatoimiaukioloaika

Karttulan lähikirjasto avataan uudessa Karttulan lähipalvelukeskuksessa 13.8.2018 aiempien aukioloaikojen mukaisesti ma, ke klo 13–19 ja ti, pe klo 9–15, torstaisin suljettu. Karttulan kirjastossa työskentelee yksi työntekijä, vastaava kirjastovirkailija.

Kuntalaisille tehtiin osallistamiskysely tulevan Karttulan lähikirjaston omatoimisista aukioloajoista ja henkilökunnan läsnäoloajoista ”Kirjasto lähipalvelukeskuksen ytimessä” – hankkeen yhteydessä sekä paperisena että sähköisenä. Kyselyyn tuli Karttulan lähikirjaston osalta 63 vastausta (liite 1, s. 3-4 ja liitteen liite 1). Omatoimisesti kirjaston toivottiin olevan auki arkiaamuisin (48 %), arki-iltaisain (61 %), lauantaisin (53 %) ja sunnuntaisin (37 %). Suurin osa vastaajista toivoi henkilökunnan olevan paikalla arkisin päiväaikaan (78%) ja melko suuri osa vastaajista toivoi henkilökunnan olevan paikalla myös ilta-aikaan (35%). Lauantaina henkilökunnan läsnäoloa toivoi 6 % vastaajista.

Asiakkaiden toiveet pitkistä aukioloajoista huomioidaan esittämällä Karttulan lähikirjastolle samoja omatoimiaukioloaikoja kuin Jynkän lähikirjastolle. Omatoimiratkaisu on suunniteltu käyttöönotettavaksi 1.10.2018 siten, että Karttulan lähikirjasto olisi avoinna Jynkän lähikirjaston tavoin ma-to klo 7-21 ja pe-su sekä aatto- ja juhlapäivinä klo 7-18, omatoimisena ne ajat jolloin henkilökunta ei ole paikalla. Karttulan lähikirjaston vastaava kirjastovirkailija olisi paikalla entisten aukioloaikojen mukaisesti (ma, ke klo 13–19 ja ti, pe klo 9-15). Henkilökunnan läsnäoloa toivottiin eniten juuri arkisin päiväaikaan ja toiseksi eniten arkisin ilta-aikaan. Lauantaille henkilökunnan läsnäoloa ei juurikaan toivottu. Koska Karttulan kirjastossa työskentelee vain yksi virkailija, on hänen asiakaspalveluaikansa tarkoituksenmukaista suunnitella tässä vaiheessa kaksi aamu- ja päiväaika ja kaksi iltapäivä- ja ilta-aikaa. Torstain aikana hän pitää opetus- ja mediakasvatustunteja oppilasryhmille, tekee koelmatyötä, järjestelyä, suunnittelua ja muuta kirjastoammattillista työtä sekä osallistuu pääkirjastolla yhteisiin kokouksiin ja koulutuksiin.

Neulamäen lähikirjaston aukioloajan pidentäminen asukastupayhteistyön sujuvoittamiseksi

Neulamäen lähikirjaston tilat remontoitiin ja niihin yhdistettiin asukastuvan tilat. Kirjasto avattiin remontin jälkeen 18.9.2017. Neulamäen kirjastossa työskentelee Neulamäen ja Puijonlaakson lähikirjastojen yhteinen lähikirjastonjohtaja ja kaksi kirjastovirkailijaa. Neulamäen ja Puijonlaakson lähikirjastot toimivat yhdessä pohjoisena lähikirjastokokonaisuutena siten, että näiden kirjastojen henkilökunta toimii yhdessä suunniteltujen työ- ja lomalistojen mukaisesti yhteisen lähikirjastonjohtajan alaisuudessa. Puijonlaakson lähikirjastossa työskentelee 2,4 kirjastovirkailijaa.

Neulamäen lähikirjasto on ollut avoinna ma, ti ja to klo 13–19 ja ke, pe klo 10–16. Neulamäen asukastuvan vakituinen työntekijä työskentelee siten, että asukastuvan pääsääntöiset aukioloajat ovat arkisin klo 8-12.30. Tällöin yhteisten asiakkaiden on poistuttava ja ulko-ovi suljettava puoleksi tunniksi kolmena päivän viikossa (ma, ti, to). Asiakasnäkökulmasta olisi tarkoituksenmukaista avata Neulamäen lähikirjasto ma, ti ja to jo klo 12, siten, että asiakaspalvelu tapahtuisi tuon ensimmäisen tunnin aikana pitkälti automaation ja itsepalvelu-

lun keinoin henkilökunnan tehdessä hyllytys- ja järjestelytehtäviä. Vaikka Neulamäen kirjastoa ei olekaan varustettu varsinaiseksi omatoimikirjastoksi, niin seillä on yksi lainausautomaatti ja varausten nouto on järjestetty itsepalveluna. Neulamäen lähikirjaston aukioloajat olisivat siis jatkossa ma, ti, to klo 12–19 ja ke, pe klo 10–16.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Esitys

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää, että

- Jynkän lähikirjasto on avoinna 1.3.2018 lähtien ma-to klo 7-21 ja pe-su sekä aatot ja juhlapyhät klo 7-18
- Nilsin lähikirjasto on avoinna omatoimiraikaisun käyttöönnotosta lähtien (suunniteltu alkamisajankohta 2.5.2018) ma-to klo 7-21 ja pe-su sekä aatot ja juhlapyhät klo 7-18
- Karttulan lähikirjasto on avoinna omatoimiraikaisun käyttöönnotosta lähtien (suunniteltu alkamisajankohta 1.10. 2018) ma-to klo 7-21 ja pe-su sekä aatot ja juhlapyhät klo 7-18.
- Henkilökunta on läsnä asiakaspalvelussa aiempien aukioloaikojen mukaisesti.
- Neulamäen lähikirjasto on avoinna 1.3.2018 lähtien ma, ti, to klo 12-19 ja ke, pe klo 10-16.

Liitteet

- 13 805/2018 Kirjasto lähipalvelukeskuksen ytimessä hankkeen loppuraportti liitteinen
14 805/2018 Vaikutusten arviointi

Valmistelija

Päivi Savinainen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2311

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä kirjastotoimenjohtajan esityksen.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

